

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De heer F. Rijkaart
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 3 februari 2026

betreft Invoeringstoets Tijdelijke wet onderzoeken AIVD en MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma,
bulkdatasets en overige specifieke voorzieningen

ons kenmerk 179694

Geachte heer Rijkaart,

De leden van de vaste commissies voor Binnenlandse Zaken hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van 19 december 2025 waarmee u en de minister van Defensie de resultaten van de verrichte invoeringstoets van de Tijdelijke wet onderzoeken AIVD en MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma, bulkdatasets en overige specifieke voorzieningen met de Kamer deelt.¹ De leden van de fracties van **GroenLinks-PvdA** en de **PvdD** gezamenlijk, **D66** en **JA21** hebben naar aanleiding van de voorgenoemde brief enkele vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA en PvdD

In de brief van 19 december jl. staat dat bij de onderzoeken waarbij gebruikt gemaakt wordt van bulkintercepties het werken met twee wettelijke regimes, de Wiv 2017 en de Tijdelijke Wet, tot problemen in de uitvoering leidt. Om hier een beter beeld van te krijgen hebben deze leden enkele vragen. In de brief staat te lezen dat dit knelpunt ten grondslag ligt aan een "(...) specifieke toezegging, op grond waarvan de diensten verplicht zijn om naast de al bestaande waarborgen gegevensverkeer van download- en streamingdiensten negatief te filteren."² Hoe is deze toezegging precies veranderd in wet- en regelgeving? In welke concrete artikelen is dit geregeld?

Bij de totstandkoming van de Tijdelijke Wet is uitgebreid (schriftelijk en mondeling) gesproken over de mogelijke knelpunten van het werken met twee wettelijke regimes. Uit de beantwoording van vele vragen hierover is af te leiden dat dit niet tot (te) grote uitvoerbaarheidsknelpunten zouden leiden. Was dit specifieke knelpunt bij de voorbereidingen van de Tijdelijke Wet in beeld? Is dit door een van de betrokkenen genoemd? Zo ja, hoe is daar over geoordeeld en welke oplossingen waren hiervoor bedacht? Zo nee, is te verklaren waarom dit niet vooraf gesignaleerd is?

Er wordt in de brief gesteld dat "(...) voor verwerving onder de twee regelingen een apart verwervingssysteem zou moeten worden opgetuigd."³ Was dit niet voorzien? Zo nee, is te verklaren waarom dit niet voorzien was? Zo ja, was hierbij de omvang van de (nu gesignaleerde) operationele knelpunten niet in beeld?

¹ Kamerstukken I 2025/25, 36263, P.

² Kamerstukken I 2025/25, 36263, P, p. 5.

³ Ibid.

datum 3 februari 2026

ons kenmerk 179694

blad 2

Ook wordt gesteld dat "Het moeten onderhouden van twee verwervingssystemen strookt niet met de operationele uitvoering van bulkinterceptie onder de Tijdelijke wet en heeft gezorgd voor een onevenredig beroep op de technische capaciteit van de diensten."⁴ Kunt u aangeven op welke manier dit niet strookt met de operationele uitvoering? Wat wordt hier precies mee bedoeld? Wat vindt u een onevenredig beroep op de technische capaciteit van de diensten? Graag ontvangen de leden een nadere toelichting. Wat is er nodig om dit wel uit te kunnen voeren? In hoeverre speelt de tijdelijkheid van de wet mee in deze afweging? Wordt hier al vooruitgelopen op de herziene Wiv 2017? Verderop in de brief stelt u dat op dit punt de wet niet uitvoerbaar is gebleken. Dat is een stevige bewering. Wat is er precies onuitvoerbaar aan deze twee verwervingssystemen? Hoe verhoudt de term "onuitvoerbaar" zich tot de minder zware wegingscriteria "er wordt een onevenredig beroep gedaan op de technische capaciteit" en "het strookt niet met de operationele uitvoering"?

U stelt dat in de praktijk blijkt dat actoren gebruik maken van streaming- en downloaddiensten, waardoor dit verkeer relevante inlichtingen bevat voor de diensten. In het debat over de Wiv 2017 is door uw voorganger gesteld dat de diensten geen belangstelling hebben voor deze reguliere streamingsdata van burgers. Is er dus sprake van nieuwe informatie ten opzichte van 2017 dan wel een gewijzigde situatie? Maken actoren op grote schaal gebruik van deze streamings- en downloaddiensten? En, dan wel of, is er sprake van een nieuwe afweging? Graag ontvangen de leden een toelichting.

Dit operationele knelpunt gaat om enorme hoeveelheden data van burgers die, zonder twee verschillende verwerkingsregimes, per bulk verzameld worden. Hoe verhoudt dit zich tot het vereiste gerichtheids criterium?

De leden lezen in uw brief het volgende: 'Daarom willen wij verduidelijken dat het niet meer negatief filteren van streaming- en downloadverkeer, zoals dat in de Tijdelijke wet is vastgelegd, nu ook gaat gelden voor onderzoeken die niet vallen onder de Tijdelijke wet.'⁵ Is hiervoor aanpassing van de wet- en regelgeving nodig? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke onderdelen?

De mogelijkheid bestaat dat de Eerste Kamer, naar aanleiding van de antwoorden op deze vragen nader in overleg wil treden. Kunt u toezeggen hier rekening mee te houden alvorens tot aanpassingen over wordt over te gaan?

Omdat het over veel data van burgers en bedrijven gaat hechten deze leden aan het oordeel van de CITVD en TIB ten aanzien van dit voornemen. Hoe oordelen de TIB en de CITVD, vanuit hun expertise, over dit voornemen? Indien dit niet bekend is, bent u bereid om hier navraag naar te doen. Zo nee, waarom niet? In de brief van de CITVD van 5 december 2025 lezen de leden dat er een verschil van inzicht bestaat tussen de TIB en CITVD enerzijds en de beide diensten anderzijds over de reikwijdte van artikel 50, eerste lid, sub b, Wiv 2017.⁶ Wat is precies het verschil van inzicht? En hoe worden door de betrokken partijen de gevolgen van dit verschil van inzicht geapprecieerd?

Ook de gegevensdeling, inclusief de bulkinterceptie, met andere inlichtingendiensten is een relevant onderdeel van de Wiv 2017 en de Tijdelijke Wet. Gezien de gewijzigde verhoudingen met Amerika is het belangrijk om te kijken of de Wiv 2017 en de Tijdelijke Wet toegerust zijn op het omgaan met deze gewijzigde situatie. Is dit onderdeel geweest van de invoeringstoets? Zo nee, waarom niet en acht u dit alsnog relevant? Is dit aspect meegewogen in het voornemen om niet te gaan werken met twee verwervingsregimes? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe?

⁴ Kamerstukken I 2025/25, 36263, P, p. 5.

⁵ Kamerstukken I 2025/25, 36263, P, p. 6.

⁶ Bijlage bij Kamerstukken I 2025/25, 36263, P.

datum 3 februari 2026

ons kenmerk 179694

blad 3

Tot slot lezen deze leden dat door omstandigheden de invoeringstoets te vroeg komt en er geen volledig beeld is. Acht u het verstandig om op enig moment een nieuwe invoeringstoets uit te voeren?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van D66

In hoeverre heeft het niet toepassen van de geautomatiseerde data-analyse op bukinterceptie gevolgen voor de nationale veiligheid? Kunt u ingaan op het verschil van inzicht dat bestaat over de toepassing van artikel 50 Wiv 2017 tussen de diensten enerzijds en de CTIVD en TIB anderzijds? Het verbaasde deze leden dat de CTIVD in haar brief d.d. 5 december 2025 aangeeft het voortouw te nemen als het gaat om de interpretatie van artikel 50, lid 1 sub B van de Wiv 2017. Dit lijkt deze leden in eerste instantie aan het parlement en/of verantwoordelijke minister. Kunt u hierop ingaan? U gaat in op bepaalde onderdelen van de brieven van de CTIVD en de TIB. Kunt u een uitgebreidere appreciatie geven van de brieven die door de CTIVD en de TIB aan de Tweede Kamer zijn gestuurd? Worden alle beelden herkend en/of gedeeld? Zo nee, welke niet en waarom? Kunt u aangeven hoe de CTIVD en de TIB staan tegen het aanpassen van het negatief filterkader?

De tijdelijke wet heeft een tijdlang niet uitgevoerd kunnen worden door huisvestings- en capaciteitsproblemen bij de CTIVD. Hoe zal worden voorkomen dat rond de herziening opnieuw een wet in werking treedt die in het eerste jaar nauwelijks kan worden uitgevoerd? En welke consequenties zou dat mogelijk hebben met betrekking tot de horizonbepaling uit de Tijdelijke Wet?

Aan de Kamer is toegezegd dat geleerde lessen zullen worden meegenomen in het traject van de herziening van de Wiv 2017. Uit de invoeringstoets blijkt dat het eigenlijk nog te vroeg is om een compleet beeld te geven van de impact van deze wet. Wanneer en op welke wijze zullen de lessen die nu nog worden geleerd over de Tijdelijke wet met de Eerste Kamer worden gedeeld? En is het nog mogelijk om deze mee te nemen in de herziening?

Uit uw brief blijkt dat er in het geval van de verwervingsregimes niet gewacht kan worden op de herziening van de Wiv 2017. Is het de verwachting dat er in de komende tijd nog andere zaken zullen opkomen die niet kunnen wachten op de herziening? En zo ja, wat wordt dan het te volgen traject en hoe wordt de Eerste Kamer hierbij betrokken?

De Tijdelijke wet heeft een horizonbepaling en zal van rechtswege vervallen na 30 juni 2028. Valt op dit moment te voorzien dat de herziening niet op tijd gerealiseerd gaat worden? En wat zijn dan de gevolgen?

U heeft in de Tweede Kamer aangekondigd voornemens te zijn de CTIVD en de TIB samen te voegen. De TIB geeft in haar brief, mede namens de CTIVD, aan ook een voorkeur te hebben voor een geïntegreerde toezichthouder. Echter, als deze leden naar de uitvoeringstoets kijken, en ook naar het verschil van inzicht dat blijkbaar kan bestaan tussen CTIVD en TIB (zie de kwestie die aan Raad van State is voorgelegd), dan vragen deze leden zich af of dat verstandig is. Blijkbaar kunnen er gevallen bestaan die zo onduidelijk zijn dat zowel de diensten en de toezichthoudende organen, als ook de CTIVD en de TIB onderling, van mening verschillen. Zou het samengaan dan niet kunnen betekenen dat dit ten koste gaat van de mogelijkheid tot het bespreken van de dilemma's die bestaan als het gaat om de uitvoering van de nieuwe Wiv, onder andere in beiden Kamers. Graag ontvangen de leden een reflectie hierop.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van JA21

U schrijft in uw brief dat het de bevoegdheid voor het verkennen bij bulkinterceptie (artikel 6), onderdelen van de hackbevoegdheid (artikel 5, eerste en tweede lid, en de artikelen 9 en 10) en het toepassen van geautomatiseerde data-analyse op bulkinterceptiedata (artikel 8) niet of slechts in beperkte mate konden worden uitgeoefend. Kunt u toelichten waarom deze bevoegdheden niet of slechts beperkt konden worden toegepast? Is het inmiddels mogelijk dat deze bevoegdheden wel

datum 3 februari 2026

ons kenmerk 179694

blad 4

volledig kunnen worden gebruikt? Zo nee, welke maatregelen wilt u treffen, om te waarborgen dat deze bevoegdheden wel volledig kunnen worden benut?

Ook wordt in de brief aangehaald dat er geen toepassing van geautomatiseerde data-analyse op bulkinterceptiedata heeft plaatsgevonden, doordat er een verschil van inzicht is ontstaan tussen de TIB en de CTIVD enerzijds en de beide diensten anderzijds. Kunt u toelichten wat dit verschil in inzicht tussen de toezichthouders en de diensten concreet inhoudt? Welke gevolgen heeft dit verschil van inzicht voor de bescherming van de nationale veiligheid?

U geeft in de brief aan dat stappen worden gezet om de knelpunten die samenhangen met het werken met twee wervingssystemen op te lossen. Kunt u aangeven wanneer u verwacht dat deze knelpunten zijn weggenomen?

De leden van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken zien uw beantwoording met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag binnen vier weken.

Hoogachtend,

I.M. Lagas MDR

Voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken